

De Berlijnse Muur: totale afgrendeling

In het begin konden familie en vrienden nog over de muur heen naar elkaar zwaaien. Dat leverde hartverscheurende beelden op. De bewaking door de Oost-Duitse grenspolitie werd al snel steeds strenger. Er volgde een totale afgrendeling. De versperring werd breder en beter beveiligd, om vluchtpogingen tegen te gaan. Zo had de zone des doods naast de betonnen muren, onder andere, antivoertuiggreppels, wachttorens, signaalapparatuur en schijnwerpers. De grenswachten hadden zelfs opdracht om te schieten op mensen die probeerden de grens over te steken. Desondanks werden er in de loop der jaren vele pogingen ondernomen om uit de DDR te ontsnappen. Hierbij vielen naar schatting 200 doden.

De communistische Duitse Democratische Republiek gaf ter gelegenheid van 10 jaar en 25 jaar Berlijnse Muur speciale postzegels uit.

Symbool van de Koude Oorlog

De Berlijnse Muur was het bekendste symbool van de Koude Oorlog en de deling van Duitsland. Na het einde van de Tweede Wereldoorlog werd Duitsland opgedeeld in vier bezettingszones. De Verenigde Staten, de Sovjet-Unie, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk kregen elk een deel van het land toegewezen. Hierbij werd ook Berlijn, ondanks het feit dat

de stad geheel in de Sovjet-zone viel, verdeeld in [vier sectoren](#).

De Berlijnse sectoren van de andere drie geallieerde staten vormden dus eigenlijk een enclave in het door de Sovjet-Unie bezette gebied. In 1949 gingen de westelijke bezettingszones op in de [Bondsrepubliek Duitsland](#) (West-Duitsland) en werd op het grondgebied van de Sovjet-zone de DDR (Oost-Duitsland) gesticht. Berlijn bleef formeel onafhankelijk van de twee Duitse Staten. Maar de praktijk was anders. West-Berlijn functioneerde steeds meer als een deelstad van de Bondsrepubliek en Oost-Berlijn werd zelfs tot hoofdstad van de DDR uitgeroepen.

Val van de Muur

In de loop der jaren kwamen de mensen in de DDR steeds meer in opstand. Met als hoogtepunt de grote demonstratie op de Alexanderplatz in Oost-Berlijn. Op 9 november 1989 gaf een van de hoogste partijleiders in de DDR, [Günter Schabowski](#), een bijzondere persconferentie waarin hij bekend maakte dat vanaf dat moment iedere DDR-burger voortaan zonder beperking naar het Westen kon reizen. Het begin van het einde van de Muur. De precieze inhoud en bedoeling van deze mededeling was echter nogal onduidelijk en zaaide dan ook veel verwarring. Oost-Duitsers trokken massaal naar de Muur om te kijken of ze inderdaad naar West-Berlijn konden. Ook de grenswachten waren overdonderd, richtlijnen ontbraken. De bevelhebber van grensovergang Bornholmer Straße had net als vele collega's drommen mensen voor zijn hekken staan. Om 23:52 nam hij het besluit: "Ze (zijn leidinggevenden) bekijken het maar.... Ik gooi de grens open..... De DDR-burgers zijn vrij." Al snel werden meer grensovergangen opengesteld. Meer dan 70 duizend Oost-Berlijners staken die nacht de grens over. Aan de westelijke kant werden ze veelal met gejuich begroet. Er ontstond een waar volksfeest. Het was de nacht van de vrijheid. Een historische gebeurtenis.

(Gedeeltelijk overgenomen van www.postzegelblog.nl)